

K A M O Š

Mikulášske vydanie, 2012/2013

Milujeme Mikuláša

hudba Belo Felix
text Jozef Pavlovič

Rýchlo

D **Em⁷** **A**

1. Mi - lu - je - me Mi - ku - lá - ša,
2. Mi - lu - je - me Mi - ku - lá - ša,

Em⁷ **A⁷** **D**

le - bo slad - ké da - ry zná - ša.
ten - to rok k nám prí - de za - sa.

D **F[#]m** **Em⁷** **A⁷** **F[#]**

Mi - ku - láš, Mi - ku - láš,

G **A⁶** **A** **D** **Em/A** **A⁷**

bol som dob - rý, čo mi dáš?

3. Na svätého Mikuláša
už je všetka zima naša.
A či je Mikuláš?
Tento svätý tiež je náš.

A je tu advent ...

Adventné obdobie sa spája s tradíciami kresťanov.

Ale aká je história tohoto obdobia?

Pôvodne pochádza pojem advent z gréckeho pojmu $\acute{\epsilon}\pi\iota\phi\alpha\nu\epsilon\acute{\iota}\alpha$ (epifaneia zjavenie), ktorý označoval príchod božstva do chrámu alebo návštevu kráľa.

Adventné obdobie má kajúci charakter, ale nechápe sa ako čas pokánia v tom zmysle, ako je to vo Veľkom pôste. Obdobie prípravy na slávenie Narodenia Pána sa dostalo v 4. storočí z kresťanského Východu do Galie a Španielska. Odtiaľ pochádza zvyk spájať advent s očakávaním Krista na konci časov. V Galii sa od 5. storočia advent začínal už na sv. Martina a v Španielsku 24. novembrom. V rímskej liturgii trvalo obdobie adventu dva týždne a malo charakter očakávania či prípravy na vtelenie Božieho Syna.

Vianočná doba (=vianočné obdobie v širšom zmysle, t.j. advent + Vianoce) sa od 4. storočia pohybovala medzi 11. novembrom a 6. januárom, na ktorý pôvodne pripadala oslava narodenia Ježiša Krista (dnes slávnosť Zjavenia Pána čiže Epifaneia). Týchto osem týždňov predstavovalo (s výnimkou nedeľ, ktorými si stále pripomíname vzkriesenie) spolu 40 dní.

Začiatky adventu siahajú do 4. storočia, kedy sa oslavuje určitý počet (2 až 6) adventných nedeľ a až rímsky pápež Gregor Veľký († 604) stanovil adventný čas na 4 týždne.

Zdroj: <http://sk.wikipedia.org/wiki/Advent>

Čo je advent?

Advent sa začína 1. adventnou nedeľou, teda nedeľou medzi 27. novembrom a 3. decembrom. Advent sa končí po západe slnka na Štedrý večer (vigília Sviatku Narodenia Pána). 3. adventná nedeľa sa nazýva Gaudete a, oproti ostatným adventným dňom, liturgickou farbou môže byť ružová. Advent trvá do prvých vešpier Narodenia Pána.

Pravoslávna cirkev aj gréckokatolícka cirkev má až dodnes šesťtýždňové prípravné obdobie pred sviatkom Narodenia Pána. Toto obdobie sa tradične nazýva Filipovka, trvá od 15. novembra do 24. decembra a zachovalo si charakter pôstu. Zároveň Filipovka nepredstavuje začiatok cirkevného roka, ktorý sa na Východe začína 1. septembra.

V západnej tradícii je advent aj obdobím upokojenia, ktoré zodpovedalo životnému štýlu našich predkov, prispôsobenému dlhým decembrovým nociam. Dnes sa však advent komerčne využíva, a preto o ňom ako o období upokojenia nemožno hovoriť. Advent sprevádza adventný veniec ozdobený štyrmi sviecami, ktoré zodpovedajú počtu adventných nedeľ, deti často otvárajú adventný kalendár.

Zdroj: <http://sk.wikipedia.org/wiki/Advent>

Čas do Štedrého večera sa deťom neraz zdá veľmi dlhý. Skracujú si ho najmä otváraním okienok na adventnom kalendári.

História ADVENTNÉHO KALENDÁRA začína v 19. storočí. Prvý štýl kalendára je z protestantského prostredia. Nábožná rodina urobila kriedou čiarky na každý deň decembra od prvého do Adama a Evy.

Prvý známy ručne vyrobený adventný kalendár je z roku 1851.

Iný skorý štýl boli adventné hodiny alebo adventné sviece - svieca na každý decembrový deň po Vianoce. Inde v nábožnej rodine zavesili na stenu malé obrázky - na každý decembrový deň jeden. Podľa inej tradície namaľovali na dvere značky na každý deň jednu.

Prvý tlačený špeciálny kalendár bol urobený na švábskej fare Gerhardom Langom (1881- 1974) v Maulbronn v Nemecku. Keď bol dieťaťom, matka mu urobila adventný kalendár s 24 malých sviečok zastrčených do podložky s obrázkom.. Neskôršie Lang participoval na tvorbe vo firme Reichhold & Lang. Vytváral malé farebné obrázky, na každý deň jeden, ktoré sa mohli prilepiť na podklad.

To bol prvý tlačený adventný kalendár, hoci bez otváracích okienok, vydaný v r. 1908. Tento kalendár bol pomenovaný "Vianočný kalendár" alebo Munich Christmas- Calendar". So začínajúcim 20. storočím Lang vydal prvý Adventný kalendár s malými dvierkami na otvorenie.

V tom čase Sankt Johannis Printing Company začala vydávať náboženské adventné kalendáre s biblickým námetom na pozadí otvoreného okienka.

Adventný kalendár naštartoval triumfálnu cestu okolo sveta. Ale Lang zavrel svoju spoločnosť v tridsiatych rokoch 20. Storočia. Dovtedy vydal okolo tridsať rozličných vydaní.

Druhá svetová vojna ukončila úspech nemeckej tradície. Bola zakázaná produkcia týchto kalendárov. Prvý špeciálny kalendár po druhej svetovej vojne vytlačil v r. 1946 Richard Selmer.

Zdroj: internet

Jednoduchšie je síce kúpiť si v obchode hotový adventný kalendár, ale Vás možno viac poteší taký, ktorý si spravíte sami.

1. Adventný kalendár z papierových mikulášskych čiapok

Na výrobu potrebujete:

červené farebné papiere, lepidlo, nožnice, dierovač, dlhší povrázok alebo ozdobnú šnúru, lemovku, vatú

Farebné papiere nastrihajte vo forme štvrtkruhov. Budete ich potrebovať 24. Vystrihnuté štvrtkruhy zrolujte do kužela, ktorý zlepiete na spojovacích hranách. Na širšej strane každého kužela vyrobte dierkovačom 2 dierky tak, aby ležali oproti seba. Do dierok vtiahnite špagátik alebo ozdobnú šnúru. Každý kužel by mal mať šnúru rovnakej dĺžky, aby ste ich mohli neskôr jeden vedľa druhého zavesiť na dlhú ozdobnú šnúru. Pre zavesenie môžete tieto „taštičky“ ešte dozdobiť bielou vatou, lemovkou alebo inými ozdobami.

Potom taštičky rozvešajte na dlhšiu šnúru, vložte do nich sladkosti, ktoré môžete ešte prikryť kúskami vaty.

2. Darček na každý deň adventu môže byť tiež **číslo**. Zmiešajte múku, cukor, sódu a korenie. maslo a med a nakoniec celé vajce. Cesto odležať v chladničke, vykrojte tvary a dajte

medovníkové srdiečko s
Pridajte zmäknuté
nechajte aspoň hodinu
piecť.

3. Krásny **adventný kalendár** vytvoríte **zo škatuliek zo zápaliek**, polepených vianočnou látkou alebo papierom. Do škatuliek vložte na každý deň malé prekvapenie alebo pranie. Škatuľky nalepte na pruhy látky alebo maše a ozdobte nimi dvere detskej izby.

Jelínková a M. Flíčková
Foto: Pleasurephoto.com

Zdroj: internet

4. Maškrtné kornútky

Z tvrdého farebného papiera si vystrihneme kruh s priemerom 18 cm. Z vianočnej servítky vystrihneme kruh s priemerom 28 cm. Oba kruhy zlepíme na seba a rozdelíme na tretiny. Z každej zlepíme kornútok (vyrobíme spolu 24 ks). Ihlou s hrubšou šnúrkou prepichnete kornútok, aby sme ho mohli zavesiť, alebo použijeme vianočný háčik. Ukryjeme doň malú maškrtu, zaviažeme trčiacu servítku stužkou a zavesíme na vodorovnú šnúru.

Zdroj: internet

Do Vianoc je asi najočakávanejší 6. december. V noci z 5. 12. na 6. 12 deti obdarúva jeden štedrý pán.

Niekde je to **Mikuláš**, inde **Santa Claus**.

Stalo sa už tradíciou, že večer, 5. decembra okno. Keď spia, príde ich obdarovať Mikuláš ovocie.

si deti vyčistia čižmu a položia ju na (Santa Claus). Nadelí im sladkosti,

Pozor! Ak ste boli zlí, môže Vám nadeliť palicu, cibuľu alebo uhlie. No ja verím, že aj keď Vaše správanie nebolo vždy super, je už všetko v poriadku. Vy ste to už odčinili. A Vaše čižmičky budú plné sladkostí a ovocia aj tohto roku.

Kde sa vzal Mikuláš?

Mikuláš sa narodil približne v roku 270 na južnom pobreží Malej Ázie pravdepodobne v treťom storočí. Pochádzal z bohatej rodiny. Stal sa najprv diakonom a kňazom, neskôr biskupom v meste Myra v južnom Turecku, údajne proti vôli svojho otca, ktorý si želal, aby bol vojakom.

Biskup Mikuláš hlásal evanjelium, pomáhal biednym, chorým a trpiacim a preslávil sa svojou dobročinnosťou. Koluje o ňom množstvo legend. Jedna z nich hovorí o tom, ako pomohol trom chudobným sestrám, ktoré sa nemohli vydať, lebo nemali na veno a preto ich čakal krutý osud. Keď sa o tom dozvedel biskup Mikuláš, zabalil vraj hrudu zlata do šatky a v noci ju nepozorovane hodil cez okno do izby, kde spali tri chudobné dievčatá. Vďaka štedrému daru sa mohli všetky tri sestry vydať, a tak ich Mikuláš zachránil pred ponížením a hanbou. Svoj skutok chcel utajiť, všetko sa však prezradilo a ľudia ho chválili za jeho šľachetnosť.

Za svojho ochrancu ho pokladá pravoslávne Rusko, ktoré prijalo kresťanstvo v 10. storočí. Mnohé, najmä európske mestá nesú jeho meno, napr. St. Nicholas v Anglicku či Liptovský, Plavecký alebo Borský Mikuláš na Slovensku. Svätý Mikuláš bol vďaka legendám patrónom, kupcov, majiteľov záložní, námorníkov, lekárníkov či voňavkárov. Predpokladá sa, že svätý Mikuláš zomrel asi 6. decembra roku 345-351. Pochovali ho v myrskom kostole, kde boli jeho telesné pozostatky uložené až do roku 1087. Keď Myru obsadili moslimovia, podarilo sa Mikulášove ostatky preniesť do talianskeho prístavného mesta Bari, kde žilo veľa gréckych prisťahovalcov. Tam postavili nový kostol zasvätený Mikulášovi. Na celom svete je viacero kostolov zasvätených sv. Mikulášovi. Kult sv. Mikuláša bol od 6. storočia známy v Byzantskej ríši, od 9. storočia v Taliansku a od 11. storočia v Nemecku, Francúzsku a Anglicku.

Slobodné dievčatá sa k nemu modlia, aby sa prihováral za ich šťastný vydaj.

Svätomikulášska tradícia vychádza aj z jeho zasvätenej ochrany nad deťmi. Zvyk obdarúvať deti sa rozmohol najmä v Holandsku a odtiaľ sa rozšíril do Anglicka, Nemecka, Severnej Ameriky, kde k nemu prisťahovalci pripojili škandinávske

Ľudové tradície o škriatkovi respektíve čarodejníkovi, ktorý zlé deti trestá a dobré odmieňa darčekom. Mikulášska tradícia sa na celom svete spája s jeho obdarovávaním nielen 6. decembra na sv. Mikuláša, ale aj na Vianoce. Tradícia obdarovávať deti 6. decembra sa rozšírila v stredoeurópskych slovanských krajinách. V ľudových predstavách je známy ako bielovlasý prívetivý deduško s veľkou bradou, ktorý v sprievode čerta a anjela prichádza za deťmi s posolstvom lásky a nošou plnou sladkostí.

V ostatných krajinách s dominujúcim kresťanským náboženstvom sa mikulášska tradícia spája so samotnými Vianocami. V Amerike a najmä v ďalších anglicky hovoriacich krajinách vítajú Santa Clausa, pre fínske deti je to Joulupukki, vo Francúzsku poznajú Pére Noëla a v Rusku deda Mráza.

Aj fínske Laponsko sa v legendách považuje za súčasný domov Sv. Mikuláša, kde sú adresované listy detí z celého sveta s prianím darčeka na vianočné sviatky. Práve odtiaľ na záprahu ťahanom sobmi začína rozvážať darčeky po celom svete.

Zdroj: <http://www.metoo.sk/15386/na-sv-mikulasa-sa-tesia-najma-deti-skutocneho-chce-nasledovat-malokto>

*A na závet **Mikulášske pranie***

*Det'om nech sa splnia prania,
nech sú čižmy plné št'astia.*

Smiech a radosť nech sa nesie decembrom,

Jo želáme nielen det'om.

(No i dospelákom.)

*Členovia krúžku **Atká si, slovenčina?***